

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op de consultatie van het voorontwerp van Wijziging van de Faillissementswet met betrekking tot de rechten en verplichtingen inzake deelname aan betalings- en effecten-afwikkelingsystemen in derde landen

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft met belangstelling kennis genomen van de wetwijziging en maakt graag gebruik van de gelegenheid te reageren op de consultatie.

De NVB onderschrijft de doelstelling van het wetsvoorstel om de positie van deelnemende instellingen (banken, beleggingsondernemingen en ander financiële ondernemingen) aan betalings- en effecten-afwikkelingsystemen in landen buiten de Europese Unie te verbeteren.

In het betalings- en effectenverkeer wordt grote waarde gehecht aan het effectief en veilig afwikkelen van betalings- en effectentransacties (clearing en overboeking van geld en financiële instrumenten). Met het oog daarop zijn centrale afwikkelingsystemen ontwikkeld waarop toezicht wordt gehouden. Dit toezicht wordt in internationaal verband uitgevoerd op basis van arrangementen en raamwerken, zoals de door de Bank of International Settlements (BIS) opgestelde 'Principles for Financial Market Infrastructures'.

Toezicht wordt bijvoorbeeld gehouden op de volgende systemen voor de afwikkeling van het betalingsverkeer; TARGET2, EURO1 en CLS. Dit zogenoemde 'oversight', waar DNB voor een aantal systemen bij is betrokken, is gericht op twee doelstellingen die bijdragen aan financiële stabiliteit. Het eerste doel is het vermijden van systeemrisico voor zover dat samenhangt met het betalings- en effectenverkeer. Dit wordt ook wel het infrastructuur-gerelateerd systeemrisico genoemd. Het tweede doel is het bevorderen van de goede werking van het betalings- en effectenverkeer. Dit omvat naast veiligheid en efficiëntie ook het handhaven van het vertrouwen van het publiek.¹

In de memorie van toelichting wordt het belang uitgelegd van zekerheid over de finaliteit van overboekingsopdrachten in betalings- en effecten-afwikkelingsystemen. Wij willen benadrukken dat om als deelnemende instelling toegelaten te worden en te blijven tot dergelijke afwikkelingsystemen, het van belang is dat er zekerheid is over het definitieve karakter, de finaliteit, van door een deelnemer in het systeem ingevoerde overboekingsopdrachten.

De voorgestelde wetwijziging breidt deze zekerheid, die in de huidige regelgeving al geregeld is voor deelname aan systemen in lidstaten, uit tot systemen in derde landen. Dit is op korte termijn, vanaf het moment van uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie per 19 maart 2019, van belang voor Nederlandse banken die rechtstreeks deelnemen in bijvoorbeeld het hiervoor genoemde CLS, een in Londen gevestigd centraal settlement-systeem dat betalingen in het kader van valuta transacties ('foreign exchange' ofwel 'FX') in 18 valuta's centraal afwikkelt². In 2017 zijn voor de Nederlandse markt in CLS bijna 1,25 miljoen transacties met een waarde van ongeveer EUR 20.000 biljoen afgewikkeld. Deelnemers maken gebruik van CLS omdat daarmee het risico sterk wordt beperkt. Zonder CLS zou, in het geval van faillissement van de wederpartij, de gehele hoofdsom van een FX transactie verloren kunnen gaan. Het bekendste voorbeeld hiervan is het faillissement van de Herstatt Bank in 1974. CLS is begin deze eeuw opgericht en het gebruik ervan werd en wordt aangemoedigd door toezichthouders. Na terugtreding van het VK uit de Europese Unie zal dit een 'derde landen' systeem worden. Daardoor zullen, onder het huidig recht, overboekingsopdrachten van Nederlandse deelnemers niet definitief (finaal) zijn hetgeen tot uitsluiting van CLS deelname zal leiden. Het wetsvoorstel 'repareert' dit probleem. Wij vinden het daarnaast van belang dat het wetsvoorstel generiek de mogelijkheden voor rechtstreekse deelname in systemen in andere derde landen vergroot, zoals dit ook in andere lidstaten al is geregeld.

De NVB heeft verder nog de volgende opmerkingen bij de memorie van toelichting:

- Het verdient aanbeveling om in de tekst van de memorie van toelichting te verduidelijken dat het gaat om betalings- en effectenafwikkelingsystemen en dus niet alleen te spreken over betalingssystemen, zoals in de eerste zin van de memorie nu het geval is.

¹ Zie: <https://www.dnb.nl/nieuws/publicaties-dnb/brochures/index.jsp?sortBy=titel>

² <https://www.cls-group.com/About/Pages/default.aspx>

- Hoewel dit in een voetnoot wel wordt aangegeven zou de memorie van toelichting duidelijker toe kunnen lichten dat niet alleen banken onder de reikwijdte van het voorstel vallen, maar ook andere instellingen zoals beleggingsinstellingen. Dit zou kunnen door één keer de verschillende categorieën deelnemers uit te schrijven en daarna korthedshalve te spreken van banken of deelnemers.